

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA WSZAWICY I CHOROÓB ZAKAŻNYCH POCHODZENIA PASOŻYTNICZEGO (ŚWIERZB, OWSICA, GLISTNICA)

obowiązujące w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach

Uczestnicy postępowania, zakres odpowiedzialności:

- 1. Rodzice/opiekunowie prawni:** systematycznie dbają o higienę swojego dziecka oraz czystość skóry głowy. Wyrażają pisemną zgodę na sprawdzanie czystości higieny osobistej dzieci przez wychowawców grup /dotyczy przedszkola i pielęgniarkę szkolną /dotyczy szkoły/, systematycznie zaopatrują dzieci w ręczniki i chusteczki jednorazowe.
- 2. Nauczyciele:** zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi przedszkola sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy i innych chorób zakaźnych pochodzenia pasożytniczego w przedszkolu. Podejmują działania profilaktyczne i edukacyjne wobec dzieci i rodziców na spotkaniach grupowych (pogadanki, broszurki, aranżowanie spotkań ze specjalistami). Zapewniają stały dostęp do chusteczek higienicznych jednorazowych.
- 3. Pracownicy obsługi:** winni zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie nauczycielowi, bądź dyrektorowi. Zobowiązany jest do codziennego utrzymania czystości pomieszczeń (sanitariaty), przeprowadza wietrzenie pomieszczeń, w których przebywają dzieci, przestrzegają prawidłowej zasady mycia rąk, zgodnie z instrukcją. Systematycznie uzupełniają mydła i ręczniki jednorazowe. Przestrzegają zasad zdrowego i higienicznego podawania posiłków.
- 4. Dyrektor:** jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w oddziałach przedszkolnych, a pracownikom higienicznych warunków pracy. Współpracuje z nauczycielami w ramach podejmowanych działań profilaktycznych dla rodziców i wychowanków. Dokonuje kontroli prowadzonych dezynfekcji.

I. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy:

1. Rodzic ma obowiązek poinformowania wychowawcy o zauważeniu wszy u swojego dziecka. Następnie postępuje zgonie z *Zaleceniami z Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia*.
2. Dyrektor szkoły zarządza przeprowadzenie przez osobę wyznaczoną kontroli czystości skóry głowy u wszystkich dzieci w oddziale, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu).
3. Osoba upoważniona przez dyrektora, informuje dyrektora placówki o wynikach kontroli i skali zjawiska.
4. Dyrektor lub upoważniona osoba, wychowawca informuje przez e-dziennik wszystkich rodziców wychowanków o stwierdzeniu wszawicy. Zaleca:
 - 1) podjęcie kuracji specjalnymi preparatami nie tylko dziecka, ale także członków rodziny,
 - 2) codzienną kontrolę czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników,

5. Wychowawca zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby informuje o sposobach zwalczania wszawicy. Może przekazać przygotowane wcześniej materiały informacyjne. Podczas rozmowy zachowuje dyskrecję.
6. W czasie przeprowadzania kuracji przeciw wszom zaleca się, aby dziecko pozostało w domu do całkowitego wyleczenia.
7. Osoba upoważniona przez dyrektora po upływie od 7 do 10 dni kontroluje stan czystości skóry dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
8. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań osoba upoważniona zawiadamia o tym dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków.
9. Jeśli rodzice uchylają się od podjęcia kuracji, dyrektor placówki zawiadamia Centrum Usług Społecznych (CUS) o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia im potrzebnego wsparcia.
10. Jeśli wszawica zostanie potwierdzona, zaleca się natychmiast wyprać wszystkie pluszowe zabawki oraz dywan, na którym dzieci się bawią.

Postępowanie w sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka:

1. W sytuacji zauważenia gnid lub wszy we włosach dziecka należy zastosować dostępne w aptekach preparaty, które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja.
2. W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni poddać się wszyscy domownicy. Codzienne, częste czesanie gęstym grzebieniem lub szczotką, związywanie włosów w sytuacjach narażenia na bliski kontakt z innymi osobami, częste mycie włosów, przestrzeganie zasad higieny (własne szczotki, grzebienie, spinki, gumki) – utrudniają zagnieżdżenie się pasożytów.
3. Częste mycie i kontrolowanie głowy dziecka pozwala szybko zauważyć zakażenie.
4. Szampony i inne produkty „przeciw wszom” nie zabezpieczają przed zakażeniem i nie powinny być stosowane jedynie, jako środek zapobiegawczy. Zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniach tych produktów, zaleca się powtarzanie kuracji w odstępie kilku dni (mniej więcej 7 – 10 dni), w celu zabicia larw. Do kuracji trzeba użyć grzebienia o bardzo gęstych zębach. Usunięcie gnid jest niezbędne ale i bardzo trudne, dlatego zaleca się ich pojedyncze ściąganie z włosów lub obcięcie włosów.
5. Grzebienie i szczotki należy myć w ciepłej wodzie z dodatkiem szamponu przeciw wszom i moczyć w wodzie około godziny. Ubrania prać w pralce w temperaturze 60 stopni (temp. powyżej 53,5 zabija wszy i ich jaja). Prześcieradła, poszewki na poduszki, pościele, ręczniki i odzież należy wyprasować gorącym żelazkiem.
6. Podstawową zasadą profilaktyki wszawicy jest stała, systematyczna kontrola czystości skóry głowy i włosów dokonywana przez rodziców i natychmiastowa likwidacja gnid i wszy w przypadku ich zauważenia.
7. Rodzice powinni uczciwie poinformować rodziców wszystkich innych dzieci z grupy, z którymi miało ich dziecko kontakt. Pomoże to w likwidowaniu ogniska wszawicy i w efekcie zapobiegnie się nawracającemu wzajemnemu zakażaniu się dzieci.

Działania profilaktyczne:

1. Przygotować zajęcia z wykorzystaniem literatury, np. książka Ewy Ostrowskiej „Joasia i wszy”.
2. Dzieciom należy też często przypominać o konieczności dbania o czystość, aby wyrabiać u nich prawidłowe nawyki.
3. Należy uczyć, aby:
 - 1) korzystały tylko ze swoich grzebieni i szczotek, ręczników;
 - 2) nie pożyczały sobie czapek lub innych nakryć głowy;
 - 3) myły i czesały włosy;
 - 4) miały krótkie lub związane włosy.

II. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych pochodzenia pasożytniczego (świerzb, owsica, glistnica):

Postępowanie w przypadku wystąpienia choroby zakaźnej:

1. Poinformowanie rodziców dziecka (dyrektor, wychowawca).
2. Niezwłoczne odebranie dziecka z placówki przez rodziców.
3. Przez okres kuracji dziecko pozostaje w domu do całkowitego wyleczenia.
4. W przypadku wystąpienia trudności, np. w rodzinach o niskim statusie ekonomicznym dyrektor podejmuje współpracę z ośrodkiem pomocy społecznej w celu udzielenia wsparcia tym rodzinom.
5. Rodzice, po przebytej chorobie zakaźnej, zobowiązani są poinformować wychowawcę lub dyrektora, że dziecko jest zdrowe.

Wyjaśnienie terminów:

Choroba zakaźna:

Owsica – zakażenie owsikami. Objawy: uporczywe swędzenie (zwłaszcza w nocy) w okolicy odbytu, a u dziewczynek – sromu i pochwy, zaczerwieniona skóra wokół odbytu, nerwowość i rozdrażnienie, osłabienie, brak apetytu, nudności, bóle brzucha.

Glistnica – glista ludzka. Do zakażenia dochodzi w wyniku nieprzestrzegania zasad higieny osobistej, zwykle brak nawyku mycia rąk (m.in. po wyjściu z toalety). Źródłem zakażenia mogą być też niedomyte owoce lub warzywa. Objawy: różne reakcje alergiczne (np. zmiany skórne pod postacią pokrzywki, obrzęki na powiekach, cienie pod oczami, uporczywe bóle gardła, ok. 2-3 miesiącach od zakażenia, kiedy w jelitach pojawiają się dorosłe glisty, wystąpić mogą: biegunka, bóle brzucha, nudności i wymioty, a także wzdęcia lub uporczywe zaparcia.

Świerzb – wywołuje pasożyt świerzbowiec ludzki. W miejscach bytowania pasożyty pozostawiają swoje odchody, które wywołują silną reakcję alergiczną, objawiająca się głównie swędzącą wysypką. Typowym objawem każdego zarażonego świerzbem jest przymus drapania. Potrzeba drapania jest szczególnie silna w czasie snu, po kąpieli lub po powrocie do domu z chłodnego pola, gdyż ciepło wpływa pobudzająco na żyjące w skórze pasożyty.

Standardy kontroli czystości dzieci w placówkach oświatowych:

1. Nie wolno publicznie (w obecności osób trzecich) sprawdzać czystości dzieci.
2. Decyzję o sprawdzeniu czystości skóry i włosów u dzieci w warunkach indywidualnego badania podejmuje dyrektor placówki.
3. Dyrektor placówki może podjąć taką decyzję na prośbę rodziców lub wychowawcy, na przykład z powodu nawracającej wszawicy lub innych chorób zakaźnych pochodzenia pasożytniczego w danej grupie.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Andrzej Suwała